

Vzpomínka na Otce Josefa Jeřábka TJ - jedna z posledních rekolekcí, kterou měl pro sestry krátce před svým posledním stěhováním se na Svatý Hostýn.

Myšlenky pro obnovu na měsíc červen 1993

Představme si Krista před Pilátem, jak říká: "Já jsem se proto narodil a proto jsem přišel na svět, abych vydal svědectví pravdě. Každý, kdo je z pravdy, slyší můj hlas." (Jan 18,31-38)

Prosme o milost, abychom se povzbudili žít s Kristem pravdivě. Žijeme v roce obnovy, jejímž tématem je: Pravda a spravedlnost.

1. Pilát se ptá Krista: "Co je pravda?" Jakoby chtěl říci: "Každý má svou pravdu. Mají ji Židé, kteří se domnívají, že se Ježíš rouhá a proto musí být odstraněn. Pravdu má císař, který nepotřebuje žádného rivala ani osvoboditele. Možná Pilát přiznává pravdu i Ježíšovi, vždyť se ho snažil osvobodit. Ale nakonec zvítězila ta pravda, za níž stála moc římského meče a židovské Velerady (či velezrady!). Nebylo méně vhodného okamžiku mluvit o královské důstojnosti ze strany Ježíšovy, než v této chvíli před Pilátem. Zbičovaný, trním korunovaný, pohaněný a opuštěný ode všech, vypadá jako karikatura krále.

Tehdy, když ho davy následovaly a chtěly ho provolat za krále, utíká před nimi do samoty, pak mluví o pokrmu svého těla a své krve, čímž si od sebe odehnal spoustu následovníků ... A přece to vše bylo a je pravda. I to, že je Ježíš jediný Král a že přijímáme ve svatém přijímání jeho tělo a krev.

2. Zdá se, jakoby se pravda nesrovnávala s mocí. Jakoby mocní tohoto světa byli v nebezpečí, že se nestanou kazateli pravdy. Jakoby ten, kdo získá moc, nechtěl slyšet pravdu a hlavně ji nechtěl prosazovat. Nejedná se jen o totalitní vládce a tyrany, u nichž je to evidentní. Jedná se i o demokratické představitele světského i církevního života. Jak často chtěli mít pravdu jen proto, že byli kdysi mocní a vlivní. Někdy to trvá léta, než se přijde na to, co je pravda a co je lež. Němci dlouho nevěděli, co se děje v Osvětimi, neznali pravdu o Hitlerovi. A v naší nedávné historii jsme celá desetiletí oslavovali lidi, kteří se pak ukázali jako zločinci. (Stalin, Gottwald) Je to základní pokušení a úskalí, které je spojeno s hledáním pravdy.

3. Prvním lidem v ráji se zdálo zakázané ovoce to nejkrásnější a nejtoužebnější z celého ráje. Byli o tom přesvědčeni prvním lhářem-dáblem. A pravda o následcích neposlušnosti se jim zdála zastaralá a přehnaná.

Tento způsob přelakovávat lež v působivých barvách, v dalek přitažlivějších a modernějších, než je pravda, se tedy s úspěchem používá od začátku lidských dějin. Vždy znovu se necháme napálit, přemluvit a získat. Proč? Protože pravdu bez poslušnosti poznáme, až se spálíme a to je trochu pozdě. (A ještě na újmu naší cti.) Kdo se nechce spálit (a jednou se pálit věčně), ale zůstat v pravdě, musí důvěřovat, že ten, který za pravdou stojí a ji hlásá, je hodný důvěry a víry i tehdy, když se zdá, že je to nevhodné, nemoderní a že je to prohra. V takové situaci stojí Ježíš před Pilátem. Kdo by v té chvíli ještě vsadil na Ježíše, který (lidsky vzato) úplně zkrachoval: Apoštolové utekli, lidé se k němu obrátili zády, Pilát si umívá ruce. Zůstává jen Panna Maria a svatý Jan, kteří věří, že Ježíš mluví pravdu, když říká, že je král.

Zůstat věrný pravdě tedy není jen otázkou rozumového poznání. To nestačí. Lež má tolik možností k manipulaci, tolik "převlékacích kabátů", kolik je způsobů dezinformací (a to vše patří k její podstatě!), že je to vždy jen otázkou času, kdy začneme kolísat a nakonec ustoupíme (lži, či nějakým polopravdám) ...

4. Musíme věřit, že existuje objektivní pravda. Ne jen polopravdy, měnící se podle módy a okolností. A že za touto nezávislou pravdou stojí autorita a pro nás konkrétní Osoba. Tou je onen muž, který stál před Pilátem a ukázal nám, jakou podobu může mít pravda zde na zemi. Navenek znetvořená, pohaněná, ale přece vítězí nad lží. On je hoden naší důvěry, On je garantem pravdy, vyplatí se mu důvěřovat a snažit se spolu s ním se vyhýbat pokušení lži a polopravd, byť by se předváděly sebepřitažlivěji.

Kdo bude spoléhat jen na sebe, na svůj rozum, či na autoritu tzv. národních mesiášů, podstupuje nebezpečí již tolikrát vyzkoušené, že pravda se začne zamlžovat a vznikne pocit nejistoty a posléze zklamání a rozčarování.

5. Nebezpečí dezinformací na nás číhá nejen zvenčí, ale i v našem nitru. (Jediné východisko je upřímná touha sloužit našemu Pánu.) Začneme-li si pěstovat určitý stav vlastní důležitosti, spravedlnosti a ctnosti a velmi těžko rozeznávat sami na sobě, co je pravda a co je jen na oko, co je jen jakási hra a předvádění se ... Přicházejí pak spásitelné "nárazy", které nás odhalí a zahanbí ... Když přijde ke konfliktu, pak se mnohdy raději zabarikádujeme, uzavřeme a když jsme upozorněni nebo napomínáni, ukážeme, že máme raději sebe, než pravdu.

Tolik trocha teorie... Zamysleme se však a aplikujme na sebe otázku, jak milujeme pravdu? Vždyť je to sám Ježíš, který v nás chce přebývat. A který řekl: "Já jsem cesta, pravda a život."

Ano, zamysleme se a důkladněji se zpytujeme ! -----

Pokusme se poznat pravdu o sobě, jací skutečně jsme ?!

Na pouti řeholníků a řeholnic v Nepomuku 21. května P. Vojtěch Kodet, karmelitán z Kostelního Vydří u Dačic, ve své odpolední meditaci zdůrazňoval, že máme být pravdiví. Vždyť Ježíš Kristus je naše norma a vzor (podle Otců koncilu) a naše cesta, pravda a život (podle Svatého Písma). Jsme povoláni k životu v Pravdě, tj. k životu v bytostné Pravdě.

Zpytujeme se, jak jsme pravdiví vůči Bohu?
Jak žijeme své sliby?
Jak jsme pravdiví vůči svému okolí?
A nebo lžeme svým životem? Vjíme s vlky?

Jsme pravdiví vůči sobě?
Umíme si přiznat, jací skutečně jsme, nebo si lžeme?

Přiznáme pravdu nebo se zabarikádujeme a pravdu nepřijmeme?
Neuzavíráme se pravdě? Uznáme, jací jsme?

Jaké jsou naše řeči? Nejsou lživé, pomlouvačné, nepravdivé?
Špatně informujeme, říkáme o druhých polopravdy? Zabarvené zaujatostí a lež triumfuje ... ?

Není i naší zásadou to, co jsem nedávno četl v novinách: "Každý z nás si to asi nepřizná, ale je to fakt: Lžeme všichni. (I Písmo říká: "Každý člověk klame") Lhát je napínavé. Může nás to dokonce činit šťastnými... Oč víc člověk lže, o to snadněji se protlouká životem... (SD 19.5.1993)

To jsou směrnice pro život našeho tisku...
Nejsme si pro sebe modlou?
Nejsme zbabělí v rozhovorech?
Neslyšíme raději - jak říká svatý Pavel - to, co se příjemně poslouchá, ... když se nám lichotí ...
Máme odvahu a pokoru přijmout pravdu, když se nám řekne do očí nebo se cítíme uraženi?
Neutíkáme před pravdou?
Dovedeme se přiznat k chybě, k poškozené věci ... i za cenu pokoření?
Jak vyzní naše předsevzetí?

V čem si dáme pozor, abychom žili pravdivě? (...)

Je měsíc Božského Srdce. Přinášejme mu smír za všechny nepravdy - jak svoje, tak o svaté víře. (Přinášejme sami sebe v obět' Bohu milou a příjemnou ... to ať je naše duchovní bohoslužba.)

Jsme povoláni k životu v pravdě. Pokusme se o to! Buďme věrni svému Pánu svou pravdivostí ve svém životě.

Na závěr odprosme našeho Pána a prosme o pomoc. I sv. Jana Nepomuckého.

Tímto se s vámi loučím, stejně jsem to skoro opsal, už netvořím. Je rozhodnuto, že sestry Notrdamky odejdou v srpnu a Šedé sestry v říjnu. Už se zde balí kufry, jsou po chodbách, pálit se nesmí, tak se to hromadí na kupách. Já jsem ještě nerozhodnutý kam. Fr. Strnad na Velehrad, ale kdo nás odveze? Sem nás dovezli do pohraničí a nyní nemají peníze na zpáteční odvoz.

Zůstaňme v Kristově lásce a v nebi nashledanou

Zdraví, žehná, váš v Xu

P. Josef Jeřábek, Toho času na odchodu...
Kam? Snad ještě ne na věčnost, ale
odešli tam mladší.